

Η κατάρα των Φαραώ; Μικρόβια!

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: 06/09/1998 00:00

Ηταν η 17η Φεβρουαρίου του 1923. Μετά τρεις μήνες εκσκαφών, ο βρετανός αρχαιολόγος **Χάουαρντ Κάρτερ** καταφέρνει να φθάσει στα διαμερίσματα όπου βρισκόταν θαμμένος ο φαραώ Τουταγχαμών. Τον συνοδεύει ο λόρδος **Κάρναρβον**, ο οποίος, έχοντας χρηματοδοτήσει τις ανασκαφές, ζητεί να είναι ο πρώτος που θα εισέλθει στον χώρο. Ο θάνατος του λόρδου στις 5 Απριλίου του 1923, καθώς και ο πρόωρος θάνατος είκοσι μελών της αποστολής, που επακολούθησε, δημιούργησαν τον μύθο της κατάρας των Φαραώ που θέλει να πεθαίνουν όσοι παραβιάζουν τους τάφους τους.

Ο λόρδος Κάρναρβον πέθανε σε ένα νοσοκομείο του Καϊρου και η επίσημη εκδοχή για τα αίτια του θανάτου του ήταν οι επιπλοκές από ένα τσίμπημα μολυσμένου κουνουπιού. Τα αίτια του θανάτου των υπολοίπων μελών της αποστολής ήταν διαφορετικά, ωστόσο το ερώτημα αν κάποιοι από αυτούς έπεσαν θύματα μικρο-οργανισμών, των οποίων τα απότοκα διατηρήθηκαν στους σφραγισμένους τάφους των Φαραώ επί χιλιάδες χρόνια, απασχόλησε από παλαιά τους επιστήμονες.

Πρόσφατα, ο **Συλβάν Γκαντόν** του Πανεπιστημίου Pierre et Marie Curie του Παρισιού έδωσε επιστημονική βάση στον μύθο της κατάρας των Φαραώ. Με την βοήθεια μαθηματικών μοντέλων, κατέληξε στο συμπέρασμα πως η μολυσματική ικανότητα των μικρο-οργανισμών οι οποίοι παραμένουν σε λήθαργο πολύ καιρό είναι αυξημένη, όταν επιτέλους συναντήσουν καινούργιους ξενιστές. Με άλλα λόγια, η κατάρα θα μπορούσε να συνίσταται στην παρουσία μικρο-οργανισμών, τοποθετημένων ίσως εκεί από τους ιερείς, οι οποίοι ήθελαν να προστατεύσουν τους τάφους από τους τυμβωρύχους.

Η ιδέα πως ένας μικρο-οργανισμός θα προσπαθούσε να αντισταθμίσει τον χαμένο χρόνο που πέρασε σε κατάσταση λήθαργου, με αυξημένη μολυσματική ικανότητα, όταν επανενεργοποιηθεί στο σώμα ενός καινούργιου ξενιστή είχε διατυπωθεί νωρίτερα. Ωστόσο, ο Συλβάν Γκαντόν την προέκτεινε περιγράφοντας μια υποθετική κατάσταση, όπου ο ξενιστής προσβάλλεται όχι από ένα μόνο είδος μικρο-οργανισμού, αλλά από περισσότερα. Στην περίπτωση αυτή, οι μικρο-οργανισμοί αρχίζουν ένα είδος πολέμου για την επικράτηση στο σώμα του ξενιστή. Αυτό έχει συνέπεια να αυξάνουν τη μολυσματικότητά τους, και ταυτόχρονα την πιθανότητα να σκοτώσουν τον άνθρωπο που τα «φιλοξενεί».

Στο μοντέλο του γάλλου επιστήμονα λαμβάνονται υπ' όψιν και άλλες παράμετροι, το συμπέρασμα όμως παραμένει πάντοτε το ίδιο. Για παράδειγμα, είναι ασύμφορο για έναν μικρο-οργανισμό να σκοτώνει πολύ γρήγορα τα θύματά του, αφού, όταν αυτά πεθαίνουν, πεθαίνει και η δυνατότητά του να πολλαπλασιάζεται. Μόνο όταν ο μικρο-οργανισμός έχει την ικανότητα να παραμένει ληθαργικός πολύ καιρό, περιμένοντας

την κατάλληλη στιγμή για να ενεργοποιηθεί, μπορεί να πληρώσει την πολυτέλεια την αυξημένης μολυσματικότητας.

Εκτός από πιθανή εξήγηση για τον μύθο της κατάρας των Φαραώ, η μελέτη του Σουλβάν Γκαντόν αναμένεται να έχει χειροπιαστές εφαρμογές. Τα νοσοκομεία όλου του κόσμου βρίθουν μικρο-οργανισμών εκτεταμένης μολυσματικότητας και η μελέτη θα μπορούσε να βοηθήσει στη λήψη μέτρων εναντίον τους.

<http://www.tovima.gr/relatedarticles/article/?aid=102642>